

ABM Kulturarv

Nätverksträff på Murberget

den 25 februari 2010

Närvarande:

1. Annika Alke, landsarkivet
2. Annso Grahn, läns museet
3. Bengt Edgren, läns museet
4. Bengt Wittgren, Europeana Local
5. Christian Bajomi, Europeana Local och läns museet
6. Erik Norgren, landstinget
7. Fredrik Bäck, Härnösands kommunarkiv
8. Gunilla Mellberg, Memnon, Ånge
9. Helene Olofsson, SVAR Ramsele
10. Jonas Walker, länsstyrelsen
11. Karl-Ingvar Ångström, Midälva Genealogiska
12. Kjell Forsvall, Näringsliv i Norrland
13. Kjell Åström, Sollefteå museum
14. Lina Marklund, landsarkivet
15. Maggis Frisk, Örnköldsviks museum (+ praktikanten Mattias)
16. Mona Bergman, landsarkivet
17. Mona Bornecrantz, Sundsvalls museum
18. Märta Molin, ABM och läns museet
19. Ninni Mellander, Kramfors kommun
20. Per-Erik Wik, länsbiblioteket
21. Peter Larsson, Sollefteå museum
22. Rickard Isaksson, Härnösands stift
23. Roland Tiger, länsbiblioteket
24. Sven Nordström, Sundsvalls museum
25. Viktor Lundberg, Härnösands kommunarkiv

Mötet inleddes med det numera sedvanliga ”länet runt”:

Annika Alke, Lina Marklund och Mona Bergman, landsarkivet, informerade om följande:

Riksarkivet och landsarkiven fick från 1 januari 2010 en gemensam myndighet med namnet Riksarkivet. Landsarkiven är numera avdelningar inom Riksarkivet.

Flottningsprojektet som rapporterats här tidigare (projekt tillsammans med Föreningsarkivet i Västernorrland) är färdigt inom kort, och den vandringsutställning som producerats kommer att ställas ut på olika ställen.

Annika och Lina håller på att dra igång Arkivnätverk Y, vilket varit vilande en tid. Preliminärt hålls första träffen den 4 maj. Håll uppsikt – kolla kalendariet på <http://abm.murberget.se>

Annso Grahn, läns museet, berättade om den kommande utställningen **Krona & Krans**, som är en utställning för den som vill utforma personliga fester och bröllop, med utgångspunkt i folkliga seder och slöjdtraditioner, utställningen är producerad av Sveriges Hemslöjds konsulenter. På Murberget kompletteras utställningen med både textil och hård slöjd från Västernorrland.

Andra kommande utställningar på Murberget är **Nu gasar vi** - En utställning med och om mopeder, från 1950-talet fram till idag, och **Nils +** om möbelformgivarna Nils Strinning och Nils Lindholm, båda från länet.

Bengt Edgren, läns museet kunde redogöra för ett möte där man beslutat om att upplösa stiftelsen Gene Fornby - <http://www.dufvabygg.se/gene> Man hoppas att Örnsköldsviks kommun kan gå in och ta över delar av verksamheten. Bengt informerade vidare om det ekonomiska läget vid museet, samt berättade om årets Y-salong: <http://www.murberget.se/pagec.aspx?id=427>

Bengt Wittgren och Christian Bajomi berättade kort om projektet Europeana Local, som passerat halvtid och nu är inne i ett skede av s.k. leveranser till portalen Europeana.

- EuropeanaLocal- <http://abm.murberget.se/europeanalocal/index.html>
- Folder om EuropeanaLocal Västernorrland - <http://www.europeanalocal.se/pdf/Europeanafolder.pdf>
- Portalen Europeana <http://www.europeana.eu/portal>

<http://www.arkivcentrumnord.se/index.html>

Erik Norgren, landstingsarkivet, konstaterade att de ekonomiska problemen vid landstinget även spiller över på arkivdelen. Trots detta satsar man framåt och i nuläget är det projekt kring tillgängligare patientjournaler som är aktuelltast.

http://www.lvn.se/templates/Page_9251.aspx

Fredrik Bäck och Viktor Lundberg, Härnösands kommunarkiv, rapporterade från Arkivcentrum Nord, där Viktor sedan en vecka tillbaka finns vid kommunarkivet tillsammans med Fredrik Bäck. <http://www.harnosand.se/arkiv>

<http://www.arkivcentrumnord.se/index.html>

Gunilla Mellberg, Memnon, Ånge, kunde berätta att projektet Digitalisering av ljud och bild i Ånge köpts av ett belgiskt företag – Memnon Archivinge Services <http://www.ange.se/ange/2949.html> Och att nära 10 personer erbjudits nya arbeten i organisationen. Vi önskar Gunilla och Memnon lycka till!

<http://www.memnon.be>

Helene Olofsson, SVAR Ramsele hade mycket intressant med sig från SVAR; ett positivt ekonomiska läge och hoppfulla prognoser inför 2010, nya instruktioner från regeringen: <https://lagen.nu/2009:1593> där 8§, 9§ och 32§ har påverkan på SVAR/MKC, fortfarande inget nytt om ny riksarkivarie samt att SVAR nu lämnat Arkiv & Kulturhuset i Ramsele och koncentrerat sina verksamheter till den s.k. Depån.

Närmast:

- Skanning av de äldre kyrkoböckerna i samarbete med mormonkyrkan.
- Skanning av landskapshandlingar 1500-talet – 1630
- Nya CD-produkter, t ex. Sveriges befolkning 1880.

<http://www.svar.ra.se> – här finns för övrigt en jättefin folder som presenterar SVAR -

Jonas Walker, länsstyrelsen, informerade om att arbetet med de flerspråkiga kulturarvsfoldrarna är i full gång, översättningsarbete kvarstår, foldrarna ska vara färdiga under våren. Vidare berättade han att de statliga anslagen var i samma nivå med föregående år, även om drygt 1 miljon i år är riktade medel, Hus med historia och inventeringar. Under året ska man börja revidera Kulturarv Nu och Jonas efterlyste idéer från nätverket och förslag på hantering.

<http://www.kulturarvvasternorrland.se/Kulturarv/tabid/73/Default.aspx>

Jonas berättade även om satsningen med byggnadsminnen på www –

<http://www.y.lst.se/verksamhet/kulturmiljo/byggnadsminnen.4.4e573b201102ed1a18c80003822.html>

Karl-Ingvar Ångström, Midälva Genealogiska och hembygdsrörelsen i länet kom med följande information:

- HembYgden – nytt namn på tidningen Angerman. Stöd gärna hembygdsförbunden genom att prenumerera; sätt in 100 kr på bg 5491-5806. Tidningarna läggs efter hand ut här -
<http://www.kulturarv.vasternorrland.se/Artiklar/HembYgden/tabid/238/Default.aspx>
- Hus med historia – informationsfolder här:
<http://www.hembygd.se/apps/file.asp?Path=1&ID=3391&File=Hus%20med%20historia%20folder.pdf> Hembygdsgrändar i Västernorrland har tillsammans sökt ca 4,5 milj. för vård av byggnader.
- Lördag den 27 februari är det hembygdsdag på Murberget – program:
<http://www.murberget.se/page.aspx?id=455>
- Lördag den 6 mars anordnas ett seminarium om s.k. bykistor på Gudmundrå hembygdsgränd.

Och från mitt håll vill jag påminna om denna konferens i Umeå -

<http://abm.murberget.se/pdf/tolerans100319.pdf>

Sveriges Hembygdsförbunds ideologiska grundsyn är att hembygdsrörelsen är öppen för alla oavsett bakgrund. Idag för främlingsfientliga grupper fram en kultursyn där Sveriges historia, kultur, traditioner, normer, värderingar och religion utnyttjas för att öka främlingsrädsla. Hembygdsrörelsen ser behovet av ökad kunskap och ett stärkt humanistiskt klimat. Syftet med konferensen är att diskutera hur, varför och med vilka konsekvenser kulturarvet används i vår samtid. Samt att finna vägar för hur man som demokrat i en ideell rörelse kan agera när främlingsfientligheten ökar och mångfalden verkar minska. Föreläsningarna äger rum i Bio Abelli, Västerbottens museum, Umeå, och är kostnadsfria.

Kjell Forsvall, Näringsliv i Norrland berättade om NINs 25-års jubileum.

<http://www.nin.nu/web/webfolder/webfolder.asp?uidObjectGUID=EAB05492-1FD0-42D9-B4C9-E61821C490D2>

25-års jubileum blev mycket lyckat, med föreläsningar, gratulationer, lyckönskningar, och med en trevlig lunch på St Petrilogen som avslutning. Föreläsare för dagen var Daniel Gustafsson, projektledare på Länsstyrelsen Västernorrland, med temat "Den bästa resan", Nils-Gustaf Lundgren, Umeå universitet, som berättade om Norrlands regionala ekonomi under 1900-talet, och Näringslivsarkiv i Norrlands egen ordförande tillika SCA Merlos arkivchef Kjell-Åke Hermansson, som berättade om NINs framtid och utveckling. Ordförande Hermansson fick även ta emot blommor och gåvor av Landsarkivet i Härnösand, ABM Västernorrland och Föreningsarkivet Västernorrland. Flera andra av landets näringslivsarkiv hade skickat gåvor, lyckönskningar och gratulationer via brev och e-post.

Kjell Åström, Sollefteå museum rapporterade tillsammans med **Peter Larsson** om aktiviteterna i Sollefteå. Även där märks nedskärningar och omorganisation. Idag är man trots detta i full färd med att bygga upp verksamheten vid bilddatabasen, i ändamålsenliga lokaler har man plats för 7 anställda och takten att digitalisera foton är hög:

<http://www.sollefteamuseum.com/sollefteahistoria/bilddatabasen.4.6521041711855b35da48000738.html>

Man avser skanna även film och dokument, och i uppbyggnaden av denna verksamhet har man bytt databassystem till *Sofi*.

Glädjande ur ett ABM-perspektiv berättade Kjell att samarbete med Textilarkivet är på gång, och att man från museet ser mycket positivt på detta.

Maggis Frisk, Örnsköldsviks museum (+ praktikanten Mattias) informerade om det omfattande projektet örnsköldsvik 10 000 år, ett projekt var syfte är att presentera landskapsbundet kulturarv på karta, projektet har rönt stor uppmärksamhet:

<http://www.ornskoldsvik.se/Kultur-fritid-och-turism/Kulturmiljoer/Ornskoldsvik-10-000-ar.html>

Vidare rapporterade Maggis om den kulturarvsstrategi museet håller på att utarbeta. I strategin utgår man från arkiv- bibliotek- museer/kulturlandskap och natur. Genom att samverka och kombinera besöksmål ger man turismen bättre förutsättningar. Pilotområde är Moälven. I Örnsköldsvik är man vidare i färd med att revidera sitt kulturmiljöprogram och sina översiktsplaner.

Mona Bornecrantz och Sven Nordström från Sundsvalls museum berättade om fortsatta besparingar och omorganiseringar inom kultursektorn. Idag uppmärksammar allt fler kulturarvets betydelse, inte minst från näringslivsutvecklingshåll, och det ska man nu möte med mindre resurser och färre anställda.

Idag finns Gudmundstjärn, Svartvik och Norra berget under museet, liksom Medelpadsarkiv. Även Fotomuseet har flyttat in i Kulturmagasinet.

Mona berättade även om en lyckad satsning på s.k. berättarkaféer -

<http://www.kulturarvvasternorrland.se/Nyheter/tabid/229/ItemID/25/Default.aspx>

<http://www.sundsvall.se/kulturmagasinet>

Märta Molin, ABM Resurs och läns museet, berättade om verksamheten inom ABM Resurs. En lyckad dag kring kartor och kulturarv har precis genomförts och ytterligare ett par seminarier är inplanerade under våren. Bästa följer man ABM-verksamheten här: <http://abm.murberget.se>

Ninni Mellander, Kramfors kommun, fortsatta rapporteringen med att berätta om kommunens satsning på Ådalens industrilandskap. Man har genomfört en förstudie och ett par seminarier och nu står man inför beslut om framtiden. Ska man satsa på ett hus/ett museum? Skyltning och informationscentraler i landskapet eller både ock?

Förstudien finns här: http://kramfors.se/filer/nyheter/nyhet_881.pdf

Fler nyheter från Kramfors - <http://www.kramfors.se/index.asp?s=1&id=934>

Per-Erik Wik och Roland Tiger, länsbiblioteket, berättade även de om stora neddragningar. Länsbiblioteket ska spara ca 800 000 2010-2012, vilket får stora konsekvenser för verksamheten. Roland berättade även om förändringar vid Regional utveckling.

Rickard Isaksson, Härnösands stift, hade spännande information om två större satsningar, dels en satsning på att ge kyrkovaktmästare utbildning i byggnadsvård. Detta i syfte att ge möjligheter för att kunna utföra vård och underhåll själva inom kyrkan, men även för att bredda yrkesrollen. Den andra satsningen gäller ett projekt kring medeltiden i stiftet. Man vill öppna upp och informera och få det medeltida kulturarvet att samspela bättre med turism.

<http://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?di=154577&ptid=0>

Nationell strategi för digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande

Bengt Wittgren och Märta Molin redogjorde för den träff som regeringen bjöd in till i december 2009 och det upprop som gått ut till olika institutioner efter denna.

<http://www.regeringen.se/sb/d/12420/a/136512>

Regeringen har beslutat att ge ett antal myndigheter och institutioner i uppdrag att komma in med underlag för en nationell strategi för digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande. Ytterligare ett antal institutioner har bjudits in att lämna bidrag. Uppdrag och inbjudan gäller både arkiv, bibliotek, museer och institutioner med audiovisuella samlingar.

Länsmuseet har fått denna inbjudan och där har Bengt Wittgren och Märta Molin givits i uppdrag att sammanställa ett inlägg.

En öppen fråga till nätverket om medverkan ställdes och efter diskussioner enades mötesdeltagarna att komma med synpunkter på text som Bengt och Märta skickar ut. Detta i syfte att få ett sammanhållet inlägg från vårt nätverksinlägg. När materialet är sammanställt tar man ställning till om man vill stå bakom en gemensam skrivning. Svar ska lämnas till Kulturrådet senast den 9 april. Avsikten är att de redovisningar som institutionerna lämnar in ska kunna ligga till grund för ställningstaganden när det gäller framtida arbetssätt och prioriteringar som regeringen och andra behöver göra.

Portföljen som blev en koffert – eller?

Roland Tiger redogjorde för det betänkande som regeringens särskilda utredare landshövding Chris Heister överlämnade till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth den 22 februari - ***Spela samman - en ny modell för statens stöd till regional kulturverksamhet*** (SOU 2010:11)

<http://www.regeringen.se/sb/d/8339>

Roland berättade även om landstingets arbete med en ny kulturstrategi för länet. I stället för att sammanfatta Rolands presentation finns här texter här:

<http://abm.murberget.se/ppt/Kultursamverkansutredningen.ppt>

Dag som ovan, sammanställt av Märta Molin, ABM Resurs/Länsmuseet Västernorrland